

170050

วัณกร เรื่องจินตาวลีย์ : การุณยฆาตและความตายในพุทธปรัชญาเถรวาท (EUTHANASIA AND DEATH IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ดร. สมภาร พรหมทา, 47 หน้า ISBN 974-53-1175-8

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาว่า ตามทัศนะของพุทธปรัชญาเถรวาท มีกรณีใดหรือไม่ที่การุณยฆาตเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้ ผลการศึกษาพบว่า แม้ว่าหลักจริยศาสตร์ของพุทธศาสนาเถรวาทจะมีลักษณะเป็นแบบสัมบูรณ์นิยม แต่เนื่องจากพุทธศาสนามีคำสอนอีกส่วนหนึ่งที่พิจารณานำหนักของความผิดและความถูกในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งจากรายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำนั้นๆ ด้วย ทำให้พุทธศาสนามีแนวโน้มที่จะยอมรับว่า การกระทำบางอย่างแม้จะวินิจฉัยได้ในเบื้องต้นว่าผิดตามหลักการเชิงสัมบูรณ์นิยมที่ใช้การดูเจตนาอันประกอบด้วยกุศลมูลหรืออกุศลมูลเป็นเกณฑ์ แต่ถ้าในรายละเอียด การกระทำนั้นเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด ซึ่งสามารถอธิบายให้เกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องประโยชน์ตามหลักการของพุทธศาสนาหรือหลักการอื่นๆ เช่น เรื่องความตาย ความเชื่อเรื่องกรรมและการเวียนว่ายตายเกิด เป็นต้น การกระทำผิดนั้นก็就会有ความเข้มข้นลดน้อยลงตามสัดส่วนของคำอธิบาย จนถึงระดับที่ว่าอาจเป็นไปได้ที่ความผิดนั้นน้อยมากจนแทบจะถือได้ว่าไม่ผิด ดังเช่นการฆ่าตัวตายของพระภิกษุบางรูปเพื่อรักษาการบรรลุมรรณบางอย่างเอาไว้

ในเรื่องการทำการุณยฆาต ผู้วิจัยพบว่า มีคำแนะนำในเชิงเป็นทางออกแก่ผู้ป่วยด้วยโรคร้ายที่ไม่มีทางรักษาให้กลับฟื้นว่า หากความตายเป็นทางออกที่ดีที่สุด ในแง่ที่ไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้อื่นที่ต้องดูแลตน การงดอาหารและยาเป็นสิ่งที่สมควรกระทำ ส่วนผู้ที่ดูแลคนไข้ประเภทนี้อยู่ หากเห็นว่าการยุติชีวิตคนไข้โดยการไม่สนับสนุนปัจจัยในการดำรงอยู่เช่นอาหารและยาเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด การยุติความช่วยเหลือนั้นก็สามารถกระทำได้ กล่าวโดยสรุป งานวิจัยนี้พบว่าการุณยฆาตทางอ้อมที่กระทำแก่คนไข้ที่ไม่มีทางรักษาให้กลับฟื้นคืนดี ซึ่งเจ้าตัวยินยอม ด้วยเหตุผลเรื่องการช่วยปลดภาระแก่คนแวดล้อมใกล้ชิด เป็นสิ่งที่พุทธศาสนายอมรับได้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ให้เห็นว่าที่พุทธศาสนายอมรับกรณีเช่นนี้ได้เกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องประโยชน์และแนวคิดเรื่องความตายที่พุทธศาสนาสอนนั่นเอง

170050

4480193022 : MAJOR PHILOSOPHY

KEY WORD: THERAVADA BUDDHISM / EUTHANASIA / DEATH

VATTAKORN RUANGJINDAVALAI : EUTHANASIA AND DEATH IN THERAVADA
BUDDHIST PHILOSOPHY. THESIS ADVISOR : SOMPARN PROMTA, Ph. D. 47 pp.
ISBN 974-53-1175-8

The main objective of the thesis is to find out whether, according to Theravada Buddhist ethic, there is a possibility of an ethically permissible euthanasia. The study shows that despite being considered an absolutistic, Theravada Buddhist ethic gives a significant consideration for particularities in moral situations. This in turn leads us to a curious conclusion that, though primarily euthanasia is wrongful, it can, at the same time, be morally permissible. That is, by applying the concept of intention- kusalamula, and akusalamula- euthanasia should be considered wrongful. However, it is argued that particularities in particular cases of euthanasia, for example, the purposes of the euthanasia, are significant factors determining the degree of wrongness. This is analogous to cases of suicide mentioned in the Pali Canon, for example, suicide committed by monks who have achieved higher spiritual developmental state. These cases were deemed permissible as suicide was considered as a means to prevent a spiritual decline.

In the case of euthanasia, guidelines for incurable patients can be depicted in Theravada Buddhist ethic. For those with incurable diseases who, at the same time, cause tremendous amount of suffering and stress to the ones looking after them, rejection of food and medicine is permissible. On the other hand, those who are responsible for the above patients, allowing patients to die is permissible. Thus, it can be concluded at least one case of euthanasia is morally permissible. That is a passive euthanasia done under the will of the patients and for reducing the stress and suffering in those looking the patients. The permissibility of euthanasia is closely connected to the principle of *attha* (moral advantage) and the concept of death in Buddhism.